

Druga izdaja.

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega
meseca.

Dopisi naj se izvolijo
frankirati.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 gold.,
po pošti prejeman
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Izdajatelju „Mira“.

Leto VII.

V Celovcu 10. decembra 1888.

Št. 23.

Slava cesarju Francu Jožefu!

One 2. decembra je preteklo 40 let, kar je takrat 18letni Franc Jožef prevzel vladno avstrijskih dežel, ko se je tej časti in oblasti odpovedal njegov stric cesar Ferdinand. V burnih časih je prevzel krmilo tako razprostrane države. Bilo je viharo leto 1848., ko je bilo vse po koncu, pa malokdo je vedel zakaj. Na Ogerskem je bil punt, na Laškem punt, nemiri na Dunaju, v Pragi, v Gradcu itd. Zdelo se je, da pojde vse na drobne kose. Pa Božja roka je varovala krščansko vladarsko hišo Habsburžanov, da je srečno prebil te čase.

V teku 40 let se je marsikaj prigodilo, pa za cesarja več bridkega, ko vselega. Leta 1849. je bila vojska na Laškem in na Ogerskem, leta 1854. velike homatije na vzhodu, leta 1859. vojska s Piemontezom in Francozom, leta 1864. vojska v Šlezvik-Holsteinu, leta 1866. vojska s Prusom in Lahom. Najbridkejši udarci so prišli za blago sree cesarjevo iz Laškega. Tam so pregnali vse našemu cesarju sorodne vladarske rodovine, da jih je mogel ugrabiti nenasitljivi Piemontez, ki je slednjič oropal še sv. Očeta papeža. Naš cesar sam je odstopil Lahom Lombardijo in Benečijo, kjer je poginilo toliko naših hrabrih vojakov, zato nam je zguba teh dežel v enem oziru le v srečo. Raztegnila pa je Avstrija svojo oblast čez Bosno in Hercegovino leta 1878.

Kakor v zunanji, tako je užil naš mili cesar tudi v notranji politiki dosti skrbij in bridkosti. Prepir med narodi in političnimi strankami ves čas ni prenehal. Svitli cesar je vse potrpežljivo nosil in si prizadeval pomiriti razdražene duhove; z enako ljubeznijo je vedno oklepal vse svoje narode, in zgodovinske so besede: „Jaz hočem mir med svojimi narodi!“ Najplemenitejši njegov čin je bil, ko je razdelil oblast med seboj in med ljudstvom in nam dal ustavo, ki nam daje obilno prostosti v političnih rečeh. Pred vsem pa ga diči in časti njegova občudovanja vredna dobrotljivost. Nek ameriški list je izvedel, da je cesar Franc Jožef razdelil miloščine že za 23 milijonov! To so pa le darovi, ki pridejo v javnost; koliko dobrega je storil še skrivej stanovskim osobam, to je pa zapisano v bukvah življenja. Vsa Avstrija ljubi in časti tako dobrega očeta in mu srčno kliče:

Na mnoga leta!

Zahvala našega cesarja.

Ljubi grof Taaffe!

Želel sem, da mine dan štiridesete obletnice Mojega vladarstva brez javne slovesnosti, brez vsega sijaja in brez vseh slavnostij, ki bi bile združene s stroški, in naj Mi moji zvesti narodi rajši dokažejo svojo ljubezen z deli krščanske ljubezni do revnih in ubogih, da se razveselim s pogledom na ta dejanja milosrčnosti.

Moja izrečena želja je rodila skoro nepregledno vrsto dobrih del, človekoljubnih ustanov in domoljubnih volil, ki so Mojemu srcu najljubša čast, in ki so obletnico Mojega vladarstva storile začetnico obilnega blagoslova še v daljno bodočnost.

Za to Meni vnovič izkazano ljubezen in zvestobo Mojih narodov, ktere oklepam v enaki ljubezni, izrekam ginjenega srca svojo cesarsko zahvalo deželnim, okrajnim in občinskim zastopom, kakor tudi dotičnim korporacijam, zavodom, društvom in posameznikom, vsem skupaj in vsakemu posebej.

O tej priliki se spominjam in vnovič prav pohvalim tiste sijajne razstave, ki so v teku Mojega štiridesetletnega vladanja razkazovale veliki napredek vednosti in umetnosti, obrtnije in poljedelstva v Avstriji, in ki so me napolnile z veselimi ponosom.

V Miramaru dne 2. decembra 1888.

Franc Jožef I. r.

Ponemčevanje je proti-avstrijsko!

Novi časnik „Schwarzgelb“, ki je začel na Dunaju (Währing, Herrengasse 12) izhajati, prinaša sledeči dopis iz podjunske doline:

„Z veseljem smo tudi tukaj zvedeli, da je začel izhajati na Dunaju časnik resnično avstrijskega mišljenja, ki je bil že zelo potreben. Marsikteri zvesti Avstrijanec že več let obžaluje, da tirajo skrajne stranke njegovo domovino na pogubna pota. Žal, da Vam iz Koroške ne morem dosti dobrega poročati. Tukaj imamo štiri politične stranke. Ena stranka so Slovenci, ki štejejo okoli 120.000 glav. Vsi so slovensko-konservativni in zvesti Avstrijanci. Žalibog, da so zavolj neugodnega volilnega reda v deželnem zboru le slabo, v državnem pa čisto nič zastopani. Koroški Nemci, ki štejejo blizo 230.000 duš, so ločeni v tri stranke. Najmočnejša je nemško-liberalna stranka, ki vlada v deželi. V novejšem času pa jej skuša nemško-narodna stranka oblast iz rok izviti, ker ima boljše kričače. Vendar med tema strankama ni dosti razložka, kajti obe se poganjate za to, da bi bila Nemčija velika in mogočna, da bi v Avstriji Nemci gospodovali, in da bi se vera kar mogoče na stran potisnila. Tretja stranka med Nemci so konservativci, ki pa imajo malo moči; v državnem zboru niso, v deželnem zboru pa so le pičlo zastopani. To je zelo obžalovanja vredno, kajti ti Nemci so zvesti Avstrijanci.

Koroški kmet, naj bo nemški ali slovenski, je cesarju zvest. Isto velja o starih mestjanih; kajti le malo jih je oglodanih od pruske kuge, največ jih je takih, da se malo zmenijo za pisarijo

liberalnih, veliko-nemških časnikov. Koroška deželica bi se toraj lahko nazaj pridobila za staro-avstrijsko idejo, ko bi vlada hotela vso svojo moč na to obrniti. V ta namen se mora krepko in odločno razviti črno-rumena zastava. Državniška modrost se ne sme kazati v laviranju (uklanjanju pred močnejšo sapo) in ne v tem, da se spoštujejo tudi take večine, ki državi niso prijazne. Ne verjamem, da bi bila politika laviranja dobra. Kajti zlo (hudo) ne postane bolje, ako mu daš prost dušek, da se vedno razteguje. Organ (strankarski časnik) naše deželno-zborske večine je pisal nedavno o priliki potovanja nemškega cesarja: „Nemčija je naša očetnjava (domovina) in Avstrija je naša maternjava (Mutterland, matere zemlja).“ V šoli smo se vendar učili, da je Avstrija naša očetnjava, kako da je zdaj postala maternjava? Ti ljudje niso tako hudobni, pa grom topov pri Sedanu jim je glave zmešal. Nemški šovinizem (prevzetna prenapetost) jim tiči v vseh udih. Žalostno pri tej stvari je to, da se jim prepušča vsa oblast v deželi, in da se jim še moléé dovoljuje, da se smejo kazati in obnašati, kakor bi jih podpirale celó cesarske oblasti! Na Dunaji se motijo, če mislijo, da bojo te razdražene Nemce potolažili z odjenjlivostjo. S tem se jim daje le prilika, da deželo pripravljajo za pruske ideje.

Največo skrb pa ta stranka na to obrača, da bi ponemčila tukajšnje Slovence. Od gosp. deželnega predsednika barona Schmidta, kot namestnika cesarjevega, bilo bi pričakovati, da bo temu očitno proti-avstrijskemu početju z vso odločnostjo nasproti stopil, kajti skušnjava uči, da postanejo ravno ponemčeni Slovenci najhujši kričači za prusko glorio! — (Da bi se kaj takega zgodilo, tega, žalibog, ni pričakovati, ker je skoro vse uradništvo na Koroškem našim težnjam nasprotno. Ured.)

Slovence lovijo za nemško stranko deloma politično z brezverskimi frazami (praznimi prigovori), deloma pa po sili z nemškimi šolami, in potem jim dajo v roke „Freie Stimmen“, kjer zamorejo črno na belem in med vrstami brati, da je v Avstriji prav za prav vse gnjilo, in da je le od Nemčije pomoči pričakovati. Tako je z avstrijsko politiko na Koroškem, in ravno taka je na Štajerskem, kjer gospoduje tudi tisti nemški liberalizem, ki je prav za prav le pruski liberalizem, in ki se tudi tam boža, namesto da bi se mu odločno nasproti stopilo.

Difficile est, satyram non scribere!“

Dodatki k šolski debati.

VI.

V popravek in pojasnilo.

Med šolami, o katerih je v dež. zboru neki poslanec trdil, da se pa njih zanemarja verski poduk, najdem našeto tudi šolo v Šmartnu na Dholici. Ne oziram se na to, da ima le duhovska oblast pravico, nadzorovati verski poduk in nemarne katehete opominjati, da storijo svojo dolžnost; izjavljam pa kratko in odkrito, da se na tej duhovni postaji, ktere župnik in katehet sem jaz, ni zanemarila ali okrajšala nobena ura za verski poduk, kedar me ni drugam klicala nujna, duhovna dolžnost. — Da se je šolski poduk opustil tekom leta v 1. razredu, ko je zbolel nadučitelj, in za nekaj dni na obeh razredih po groznem požaru dne 8. avgusta, to je vendar umljivo, in se ni zgodilo na moje povelje. Ko pa premišljujem te — pod varstvom imunitete storjene — napade na katehete, urivajo se mi sledeče misli: 1. Ali so

ravno slovenski kateheti tako nemarni in brezvestni, da zanemarjajo tako imenitno dolžnost verske odgoje mladine, — ali čepi zajec za drugim grmom? 2. Kako je to, da se za verski poduk toliko vnamajo možje, kateri sicer s svojim obnašanjem ne kažejo posebne gorečnosti za vero? 3. Ako so naši liberalci res tako vneti za napredek in omiko, zakaj zabranjujejo na vse načine slovenski mladini poduk v materinem jeziku, ko so vendar vsi omikanci in misleči ljudje prepričani, da je prvi poduk uspešen le na podlagi maternega jezika? V naši šoli je pa 90 odstotkov slovenskih učencev, z nemškim podukom se pa začne že v prvem razredu pri 6- do 7letnih otrocih, in celó dvojezični Abecednik je o jstro prepovedan. Kako je potem mogoče, otroke učiti, omikati in k čednostnemu življenju napeljevati? Trpinčeni učitelji, grozno mučeni otroci, in zlati čas za pravi poduk za stonj potraten!

V Šmartnu na Dholici, 7. oktobra 1888.

Anton Pušl, župnik.

VII.

Odprto pismo g. deželnemu poslancu dr. Ubl-nu.

V 9. seji dež. zbora ponudili ste šopek tudi slovenskim katehetom v Vogerečah. Izvolite za-nj sprejeti malo „spominčico“! Iz motnega vira ste posneli vest, da na šoli v Vogerečah od leta 1882 do februarja 1888 ni bilo verskega poduka. Temu nasproti stavim sledeče resnične podatke: Sola v Vogerečah se je ustanovila jeseni leta 1880. Verski poduk je v njej oskrbovalo šest katehetov, iz katerih sta dva že umrla. Ker se mrtvi ne morejo več sami zagovarjati, preostaja ta dolžnost njihovim naslednikom. Po izpovedi šolskega vodje gosp. J. Drescherja sta oba kar mogoče vestno opravljala katehetsko službo. Koliko ur sta zamudila, tega šolski vodja ne ve več povedati. Gosp. župnik Ichenthaler je bolehal že početkom šolskega leta 1881/82 in je umrl 21. aprila. Da tako prileten in bolehen starček ni mogel podučevati s takim ognjem, s kakoršnim napada dr. Ubl slovenske katehete, bo vsak treznomislec lahko uvidel. Če gosp. poslanca težka bolezen napade in se mu smrt približa, se tudi njemu ne bo več ljubilo, pred celim zborom smešiti poštene katehete, ki ne morejo nič za to, da so Slovenci. Gosp. župnik Janez Huter, ki je Vogersko faro vestno vladal od oktobra 1886 do svoje smrti dne 30. maja 1887, je od Grebinjske šole znan kot marljiv in natančen katehet in gotovo ni zanemarjal svoje dolžnosti. Od 21. aprila do oktobra 1882 je vodil verski poduk gosp. Anton Kesnar, zdaj predmestni župnik v Velikoven, in sicer po izpovedi šolskega vodstva tako natančno, kakor zamore to le katoliški duhovnik, ki vidi v verskem poduku eno najimenitnejših dolžnosti svojega poklica. — Od oktobra 1882 do maja 1884 je oskrboval verski poduk g. provizor J. Jereb jun., o kojega zamudah v šoli ne ve šolski vodja nič povedati, ker mu, kakor pravi, menjkajo dotični zapiski. Naj se g. farni oskrbnik v Wolf-nizu sam zagovarja! — Od junija 1884 do septembra 1886, in od junija 1887 do novega leta 1888 je v tukajšni šoli v veri podučeval g. Valentin Bergmann, dekan in mestni župnik Pliberski, zelo prileten zlatomešnik, ki je imel poleg raztresenih in težavnih dekanjskih in župnijskih skrbij oskrbovati še šole pri Božjem grobu in pri Tunelu. Šolsko vodstvo hvali njegovo dobro voljo, pa zaradi pomanjkanja zapiskov ne ve povedati števila zamujenih ur. Ako so pa on ali drugi že zamrli tukajšni kateheti ktero uro zamudili, pripravljen je podpisani, vse te ure nadomestiti, ako mu jih število naznani dr. Ubl ali kompetentna oblast.

V Vogerečah dné 10. oktobra 1888.

Josip Škrbinec, katehet.

VIII.

Zdaj že v Bogu počivajoči, častitljivi dekan, zlatomešnik in častni kanonik č. g. Val. Bergman je pristavil temu pismu g. župnika Škrbinca naslednje besede: „Z dobro vestjo lahko potrdim, da sem se, če le mogoče, vsaki teden enkrat potrudil v Vogereče, kjer sem v veri podučeval po dve uri. Ako sem pa kterikrat izostal, zadržan sem bil le po drugih, preobilnih opravkih, nazadnje pa tudi po boleznih. Vestno sem skrbel za to, da so se otroci pripravili na verske vaje in vodili k njim.“

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Konfiskacija. — 23. številko našega lista zaplenilo je e. k. državno pravdnništvo zaradi dopisa „Iz Bilčovsa“ (odgovor na popravek g. okr. glavarja

v šte. 21. letošnjega „Mira“). — Dotični dopis smo nadomestili z drugim in oskrbeli takoj drugo izdajo. — Zoper to konfiskacijo vložili smo pritožbo.

Iz Celovca. (Prošnja „Mirovega“ opravištva ob koncu leta.) Bliža se čas, ko bojo stari in novi naročniki začeli pošiljati svojo naročnino. „Mir“ ima veliko naročnikov, in lahko se zgodi pomota, ako naslovi niso natančni. Najprej prosimo, naj novi naročniki pristavijo, da so novi. Stari naročniki so namreč že v računski in adresni knjigi, novi pa še ne. Ako tedaj nov naročnik pride, iščemo najprej v računski knjigi njegovo ime, da zapišemo znesek. Še le po dolgem iskanju se prepričamo, da ga ni v knjigi, da je toraj nov. Ta trud bi se nam lahko prihranil, ako bi naročnik sam naznanil, da je nov. -- Nadalje prosimo, da naj vsak naznani svojo zadnjo pošto. Nekteri je ne naznani, in treba jo je ugibati iz poštnega pečata, ki je pa včasih tako razmazan, da ga ni moč brati. Prigodi se pa tudi, da nekteri ne oddá denarja na svoji pošti, ampak na bližnji, kjer se ravno mudi. Mi ga potem iščemo pod to novo pošto, in ker ga ne najdemo, zapišemo ga pod to novo pošto kot novega naročnika, in naročnik dobiva potem dva lista, enega pod staro in drugega pod novo pošto. — Slednjič še prosimo, da tisti gospodje, ki svoje stanišče spremenijo, tudi naznajo, kje so do zdaj bili. Navadno nam dojde dopisnica z besedami: „Pošiljajte mi list zanaprej v . . .“ Lahko je zapisati novo adresu, pa težko zbrisati staro; kajti mi ne vemo vseh naročnikov iz glave in kje stanujejo; treba nam je dolgo iskati po knjigi, da naročnika najdemo in na starem mestu izbrišemo.

Iz Ziljske Bistrice. (Cesarjeva slavnost), ktero je priredila naša podružnica sv. Cirila in Metoda 14. sept. v prostorih g. Janahove gostilne, se je sijajno izvršila. Družbenih udov in prijateljev naše podružnice se je zbralo toliko, da so bili prostori vsi napolnjeni. S primernim in jedernatim pozdravom je pričel podružnični predsednik, mladi posestnik Jožef Katnik p. d. Vicar na Bistrici zborovanje. Pazljivo so poslušali slavnostni govor in navdušeno pritrjevali govorniku, ki je razložil pomen slavnostnega zborovanja in jim kazal zasluge našega presvitlega cesarja, ki jih ima za razvoj mogočne Avstrije, za srečo njemu izrečenih narodov in posebno Slovencev. Navdušeni so po končanem govoru zaklicali vsi pričujoči trikratni živio presvitemu cesarju in zapeli so cesarsko pesem. Odbor je skrbel posebno za to, da slišijo navzoči tudi kaj koristnega za gospodarstvo. Naprosil je zato živinozdravnika g. Dularja, da nam je razložil, kako ravnati z živino in posebno s konji, da žival zdrava ostane in se brez mnogih stroškov ozdravi, ako je zbolela. Izrekamo mu na tem mestu svojo prizrčno zahvalo za nauke, ki bodo gotovo vsakemu koristili, kdor se peča z živinorejo. G. župnik M. Štembou je v jako spretinem in z obilno pohvalo sprejetem govoru budil ljubezen do domovine. Po dokončanem sporedu nam je večer le prehitro minul med lepim petjem milih slovenskih pesmic in mnogimi napitnicami, v katerih so se dajali na znanje čuti do presvitlega cesarja, mile slovenske domovine in do onih, ki delajo na to, da se povzdigne narod slovenski do

više stopinje omike in blagostanja. Podružničnemu odboru, ki nam je priredil tako lepo slavnost in g. Janahu, ki je svoje prostore radovoljno prepustil v porabo za zborovanje in vrh tega daroval 5 gld. za družbene namene, gre najtoplejša zahvala.

Iz Nunčne vesi pri Pliberku. Cesar smo se močno bali, se je žalibog zgodilo. Dobrega, preljubljenega dekana in zlatomešnika gospoda Val. Bergmana nimamo več! Že o njih godu pred pustom jih je mrtud oplazil. Od one dobe so bolj hirali in slabeli. Danes 20. novembra zjutraj jih vnovič mertud zadene in blagemu življenju okoli 1 ure popoludne konec stori. Ravno so se namenili v Celovec, zahvalit se dotičnim višim oblastim, da so bili vsled cesarjeve volje častnim kanonikom Krškega stolnega kapiteljna izvoljeni, ko jih Bog v nebeški kapitelj zakliče. Rojeni v Doberlivesi 27. marca 1811 postali so mešnik 4. avgusta 1835. Razne duhovske službe so opravljali prav zvesto in z veseljem, pa tudi dosti britkega prestali. Dobri Bog jim je dal dočakati tudi svoje zlate meše, katero so leta 1885. pobožno opravili pri Devici Mariji na Višarskej gori. Kot goreč častilec Device Marije so tudi v svoji slednji volji sporočili, naj jih pri Devici Mariji v Nunčnej vesi pokopljemo. Lesem tedaj spremlja 22. novembra po končanih sv. opravilih v mestni cerkvi 32 velečastitih duhovnih gospodov pod vodstvom milostljivega gospoda kanonika in kancelarja Lamberta Einspieler-ja svojega rajnega sobrata. Pogreb je bil tako veličasten, da mesto in okolica enakega še niste videli. Ljudi vseh stanov se je vse trlo in učenci vseh šol so s svojimi učitelji spremljali svojega dobrega kateheta na njih slednjem potu. Predobri naš rajni duhovni oče, tudi sin prostih slovenskih starišev, si svoj slednji počitek tukaj med nami poštenimi Slovenci izvolijo, da tudi s Slovenci, ktere so toliko ljubili, k božji sodbi ustanejo. Ko pa namakamo s svitlimi in hvaležnimi solzami hladni njih grob, pa tudi molimo in prosimo s sv. cerkvijo: „naj tudi Bog poživi njih dušo z nebeško roso.“

Iz Št. Lenarta pri sedmih studenih. (Letni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda. [Konec.] God sv. Cirila in Metoda mora biti vsem Slovincem imeniten praznik, posebno pa udom družbe, ki si je ta dva svetnika izbrala za svoja váruha. Zato je odbor ukrenil, da so se na dan sv. Cirila in Metoda po vseh farnih cerkvah naše podružnice brale pete sv. meše na čast tema svetnikoma in vse ude naše podružnice. Odbor je skrbel nadalje, da bi storil kaj, kar bi bilo udom v korist in na veselje. Zato je priredil v ta namen dva shoda, v kterih so slišali udje jako poučne govore. Tudi poštenega veselja ni manjkalo. Da ostane podružnica v bratovski zvezi z glavno družbo in drugimi podružnicami na Koroškem, odposlala je svoje zastopnike k veliki skupščini, ki je bila letos na Ptuj in k shodom, ktere so napravile podružnice v Ziljski Bistrici, v Št. Janžu v Rožni dolini in v Celovcu. Konečno tajnik omeni, da je število udov naše podružnice tudi letos jednako veliko, kakor lani, in da šteje naša podružnica med vsemi obstoječimi največ udov. Blagajnik poroča, da je imela podružnica v preteklem letu vkupnih dohodkov 134 gld. 11 kr., vkupnih stroškov pa 123 gl. 45 kr.; za prihodnje leto ostane torej v blagajnici 10 gld. 66 kr. Iz poročila knjižničarjevega poiz-

vemo, da ima podružnična knjižnica 250 knjig in 21 gld. 50 kr., ktere so razni dobrotniki za knjižnico darovali.

Konečno naj še pohvalno omenim pridne deklamovalke in kmečkega sina, ki je s svojim šaljivim govorom veliko pripomagal, da je imela družba tudi kaj poštenega veselja. Lepa hvala tudi Št. Lenartskim pevcem, ki so nas razveseljevali z milo slovensko pesmijo.

Končam z besedami, s kterimi je sklenil svojo poročilo podružnični tajnik: Vsekakor smemo biti zadovoljni z vspehi, ki jih je dosegla naša podružnica v drugem letu svojega obstanka. Dal Bog, da bi bili vspehi v prihodnjem letu še lepši in še veselejši, ter da bi poročilo v prihodnjem letu še bolj zadovoljila čestite ude.

Iz Radiš. (Obhajanje 40letnice cesarja Frančiška Jožefa.) Prav lepo in zanimivo so Radišani obhajali 40letnico vladarstva našega presvitlega cesarja. Čisto po svoji prosti volji so že na predvečer v soboto 1. decembra, akoravno je strašno snežilo, in ravno tako tudi v nedeljo 2. decembra zvečer na več krajih prižgali že poprej napravljene kresove, in med tem, ko so kresovi veselo kvišku plameneli, so pokali možnarji ter daleč okrog naznanjevali, da Radišani vedó častiti svojega toliko dobrega in ljubljenega cesarja. V nedeljo pa, ko se je obhajala slovesna Božja služba, akoravno so bila pota prav slaba in nektere vasi po uro daleč od cerkve oddaljene, je bila cerkev kar natlačeno polna. Ko so med sv. mašo pevci na koru zapeli: „Bog ohrani, Bog obvari, nam cesarja“, in po maši „Te Deum laudamus“, smo vsi navdušeni prav iz srca molili, da naj Bog nam toliko dobrega, pravičnega in krščanskega vladarja še mnogo, mnogo let milostno ohrani zdravega in srečnega. Tako vedó verni Slovenci, kakor so ravno Radišani hvala Bogu še zmirom, tudi v djanju pokazati, da so dobri državljani in svojemu cesarju iz srca vdani.

— Dne 28. novembra napravil je gospod Hans Supan iz Celovca v Radiških gorah lov. Bilo je skupaj 42 lovecev, ki so nastrelili 22 sern in 1 zajca. Kmetje so prav veseli, da se ta zverina odpravi, ktera jim dela na polji silno veliko škodo.

Iz Ljubljane. V spomin cesarjeve 40letnice je odločil slavni naš rodoljub gospod J. Gorup, veletržec na Reki, 50.000 gld. v jednotni papirni renti za 10 ustanov po 200 gld. za učenke višje slovenske dekliske šole v Ljubljani, 60.000 gld. v 5% papirni renti pa za 10 ustanov po 300 gld. za velikošolce slovenskih starišev, oziroma 12 ustanov po 250 gld. za slovenske dijake srednjih šol. Pravico do teh ustanov imajo le slovenski dijaki, in sicer iz Štajerske, Koroške, Kranjske, Primorske in reške okolice. — Dalje daroval je še do 70.000 gld., da se ustanovi, oziroma zida novo poslopje za višjo slovensko deklisko šolo v Ljubljani. — Slava tako vrlému možu!

Iz Črnega Vrha. (Poštenjak umrl!) Dne 19. novembra je tu v Črnovrhskih Trebčah s sv. zakramenti za umirajoče prevideni, blizo 80 let stari, obče znani in čislani Groge Gostiša, ki je bil v svojih prejšnjih letih obč. odbornik, cerkveni starešina do konca svojega življenja umrl. Bil je to možak še stare, poštene korenine, ves vnet za čast Božjo in za blagor svoje domovine. Nič ga ni

tolikanj žalilo, kakor novodobni židovski liberalizem; za to bil je kot volilec za deželni ali državni zbor vselej odločen konservativec. Mnoge druge je našej sv. cerkvi in veri protivni vihar včasih omajal, njega nikoli ne; ostal je vnet le za to, kar je bilo zares pravo in dobro do zadnjega svojega izdiha. Iskren narodnjak slovenski postal je bil brž, ko so bile ranj. dr. Bleiweisa „Novice“ izhajati jele, ktere je že od prvega začetka marljivo čital ter se od njih spodbujen zlasti za umno sadjorejo toliko vnel, da je bil vsled tega od c. k. kmetijske družbe o svojem času z veliko srebrno svetinjo odklikovan. Bil je mož toliko moder in bistroumen, da je slehernemu vsaj z dobrim svetom pomagal, ako mu drugače pomagati ni mogel. Zato si ga je bila tudi cenilna komisija logaškega okraja za novo uravnanje zemljiškega davka za svojega uda izbrala, ktero službo je celo v svojej visokej starosti še vestno opravljal ter radi tega po dovršenem delu tudi častno diplomu prejel.

Kmalu potem je 77 letni starček še peš preko Tolmina in Bolca na sv. Višarje romal, kjer mu se je vse silno dopadlo, razven nemškutarije, ki tam v Trbižu in v okolici njegovej vlada. Ko je pak nazaj gredé v Kranjskej gori spet med prave Slovence prišel, ga je tolikanj razveselilo, da je v gostilni na glas zavpil: Bog živi Slovence!

Sploh mora priznati se, da je bil rajni Groga kakor pobožen kristjan, tudi iskren Slovenec, in da si ni nič bolj želel, nego da bi kedaj vsi Slovenci v eno kronovino združeni brez nemškega in italijanskega nasilja mirno in srečno živeti mogli. Bog mu torej daj — sveta nebesa; nam Slovencem pa kaj skoro boljše čase!

Iz Retja na Dolenjskem. (Spomini na Fr. Levstika. — Veličastna lipa.) V Velikih Laščah smo 16. nov. obhajali obletnico za slavnim jezikoslovcem Levstikom s črno sv. mešo in Libero. Poleg Laških peli so tudi zvonovi Levstikove rojstne vasi. Vas Retje, ki šteje le pet hiš ter je oddaljena od Ljubljane kakih šest ur, je ponosna na svojega rojaka, ki si je sam s svojim peresom postavil trpežen spomenik med slovenskim narodom. Vas stoji na prijaznem griču, sredi vasi pa stoji velikanska lipa, ki je čudna zavolj tega, ker je bila pred dve sto leti znotraj že vsa votla, potem pa se je spet zarastla, tako da se zdaj komaj še vidi, kje je bila zijalka. Ali je pa tudi vse osrčje zaraščeno, to se vé se ne more videti.

Kaj dela politika.

Po dolgem razgovoru je sprejel državni zbor postavo o „kmečkih domovih“. Pri razgovoru je očital Steinwender grofu Thurnu, da je nakupil v Pliberški sodnji že 60 kmetij. — Na interpelacijo Steinwenderjevo zaradi 5 slovenskih sodnijskih uradnikov na Koroškem je odgovoril minister Schönborn, da so slovenski sodnijski uradniki na Koroškem potrebni, kajti do zdaj jih je menjkalo in moralo se je z ljudmi obravnavati s pomočjo tolmachev. — Foregger je prašal, zakaj se je razpustil Celjski okrajni zastop, in minister je odgovoril, da zato, ker so v velikem posestvu volili tudi Celjski hišni posestniki, ki pa ne spadajo med velike gruntne posestnike. — Burgstaller, Steinwender in tovariši

so sprožili tudi vprašanje zastran podaljšanja Rudolfove železnice do Trsta in zastran železnice čez Ture. Za prvo jim prav damo; železnica čez Ture planine pa bi koristila le Nemčiji, zato upamo, da je zbor ne potrdi. — Vlada je predložila postavo, da se zida železnica iz Serajeva v Mostar in Metkovič. Stala bo 10 milijonov. — Zastran malih obrtnikov je odgovoril minister Taaffe na vprašanje Heilsbergovo, da se bojo direktni davki olajšali, ako bo žganjarski davek toliko več nesel, da bo to mogoče. Obdačili se bojo tudi krošnjarji in potujoči trgovci, ki so do zdaj obrtnikom škodo delali. Obrtno delo v kaznilnicah se bo, kar le mogoče, odpravilo. Tudi je vlada že izdelala postavni načrt zoper ponarejevanje jestvin (rečij, ki služijo v živež). — Proračunski odsek hoče sklicati enkêto (posvetovanje), kako bi se dalo malim obrtnikom izročiti delo za vojaške potrebe. Teh poročil bojo rokodelci gotovo veseli. — Nek list je zvedel, da je Taaffe po cesarjevem ukazu naročil Tržaškemu namestniku, najbolj strogo postopati proti laškimi irredentačem. — Cesarski namestnik na Moravskem je postal vitez Löbl. Pravijo, da je pravičen mož. — Slovenski poslanci so bojda sklenili, prositi učnega ministra Gautscha, naj ovrže ponemčevalne ukaze štajerskega dež. šolskega sveta. — Protijudovska stranka med Avstrijskimi Nemci vedno narašča. Z novim letom začeli bojo izdajati svoj dnevnik z imenom „Deutsche Volkszeitung.“

V zunanji politiki je še vse pri starem: vsi obetajo mir, pa vsi se pripravljajo na vojsko. Nemški cesar je rekel v prestolnem govoru, da bo „skušal“ mir ohraniti. Iz teh besed se že bere, da je mir zelo v nevarnosti. Belgijski kralj je pa naravnost rekel, da je položaj zelo nevaren in napet. Tudi v Bolgariji vse misli, da bo vigrédi vojska. Oboroževanje je že tako silno, da nam naklada skor enake bremena, kakor vojska. Pet velesil (velikih držav: Avstrija, Nemčija, Francija, Rusija in Italija) ima pripravljenih 12 milijonov vojakov! To jim pa še ne zadostuje, vedno se še oborožujejo. Nemčija dela 28 novih vojnih ladij, ki bodo stale 117 milijonov mark. Rusi so pa v Parizu vzeli 500 milijonov frankov na posodo, zraven teh se je pa razpisalo še državno posojilo v deželi sami. Vsak misli, da potrebujejo ta denar za vojsko. Vse leži na Francozih, od tam se je najprej bati kake prekucije. Boulanger dobiva vedno več moči med ljudstvom, in če on vajeti v roke dobi, bo prej ko ne vojska z Nemčijo. Kaj se bo potem vse zgodilo, to ve sam Bog. Rusi se pomikajo proti nemški meji. Lah pa tudi ne bo miroval. — „Sveta legija“, ki hoče braniti zamorce v Afriki, da jih turški roparji ne pograbi in odpeljejo v sužnost, odide iz Belgije mesca februarja. — Obkoljen je oddelek Angležev v Suakimu (Afrika) od armade turških derviše. Turška vlada pa se obotavlja, da bi poslala Angležem pomoč.

Gospodarske stvari.

Zima in sadno drevje. Čem dalje gre, tem bolje se nam kaže potreba, da si iščemo novih virov za denar; stari čejo se nam pač do cela vsu-

šiti. Malo se dobi za živino, še manj za zrnje in nič se nam ni zanesti na gorice. Vsa je podoba, da so prejšnji dobri časi za vselej minoli. Na srečo pa je naše podnebje dokaj dobro za sadje. Kar se tiče dobrote našega sadja, to je skoraj po celi vrsti izvrstno, pa tudi, kar se tiče obilnosti, nič se nimamo pritožiti.

Srečen, čegar pradedje so bili sadno drevje sadili, v novih časih imel je obilen dobiček v denarju pa tudi za domačo rabo mu je še vselej kaj ostalo. Ko bi katero leto tudi ne imel česa pridati, nekaj za svojo hišo je še vselej dobil in stroški niso, vsaj v denarju, preobilni. Na vsak način je na dobičku, kdor ima sadnega drevja na svojem zemljišču.

V tem je torej gotov dobiček, treba nam bode torej, da drevje, kar ga imamo, v lepi rasti in rodovitnosti vzdržimo, sedaj, ko je drugo delo že v nekaj prijenjalo, obrnimo pa se na sadno drevje, da tisto postavimo v dobro stanje. Tudi v času, ko drevo miruje, ne dajmo si mi pri njem mirú! Nekaj opravil more človek itak le v tej dobi z uspehom opraviti.

Oglejmo si le-ta opravila! Tu so v prvi vrsti starejša drevesa; na njih opazimo, da skorja odмира. Njo je sedaj čas s stržcem odpraviti, pri tem pa se vé, da ne smemo oškodovati mlade skorje, ki se dela pod staro. Ako najde človek v tem rane na deblu ali na vejah, nagnjita mesta, treba mu jih je izrezati tje do zdravega lesa. Te izrezke je potlej zamazati z lesno smolo, naredi se pa za to priprava, če jo vdebelimo s prstjo, s peskom ali tudi s presejanim pepelom. Na to pa namečemo deblo in debelejšje veje z apnenim mlekem.

Apneno mleko se nareja tako-le: 50 litrov se vzame pol sivega in pol belega apna ter prilije se toliko vode, da zmes teče, pa ne pretenko. K tej zmesi se pridene 1 liter terpentinovca in pest kuhinjske ali živinske soli, to pa za to, da se uničijo mrčesne zalege. Dobro je tudi, če se v apneno mleko dene nekaj ilovice, kravjeka (brez slame) in goveje krvi. Ta zamaza umori bube drevesnih škodljivcev, pa obvaruje tudi drevesa, da ne zmrznejo ali pa vsled zime razpoknejo. Razpokline naredé se v mesecih januariju in februariju, ako sije solnce na črno skorjo dreves ter vzbudi sok v njih. Kedar potlej v noči postane mrzlo, zmrzne sok in evo ti razpoklino! Bela barva apnenega mleka pa obvaruje drevo pregorkih žarkov solca.

Mlado drevje se pa obveže s trnjem, trstjem ali tudi s turševino. To ga obvaruje še najhitreje zajčjih zobov. V to se priporočuje še več drugih reči, toda ne vemo, če se je še na ktera zanesti bolj, kakor na le-one reči. Imenitno je potlej še to, da razrahljamo okoli dreves zemljo, predno nastopi popolna zima. Zgodi se to s prekopanjem. S tem se vkonča iz ene strani veliko škodljivcev, ki leže v zemlji, iz druge pa se odpre zraku in mokroti pot do koreninja. Oboje je za drevesa potrebno.

Dokler še dopušča vreme, sme se tudi pogledati v venec, v vejevje dreves, ter izpraviti iz njega vse nepotrebno ali poškodovano. Razuma pa je v tem treba, če nočemo, da si naredimo več škode, kakor pa koristí. Tu gre za dvojce reči: za les, pa za sadje; treba je torej prave mere. Ker je svetlobe in toplote potreba, da se sadno brstje na-

pravi in razvije, za to je treba vejevje držati precej zračno, tedaj mora ves les, ki je tu na poti, brez usmiljenja v kraj. Na poti pa je: 1. ako se veje križajo, 2. ako rasto veje na znotraj ali so sploh pregoste, 3. ako visé veje preveč na zemljo in 4. ako so veje stare in tedaj neplodne.

Kedar pa izrezuje človek veje, naj pazi, da jih odreže tik debla, tik pri krogih, ki jih ni težko videti. Samo tako je mogoče, da se rane prej ko prej zacelijo. Rane, ki jih nareja žaga, treba ti je z nožem lepo gladko prirezati ter z lesno smolo zamazati. Ako nastane prerano zima ter ti ni mogoče tega več opraviti, stori pa vsaj to, da poiščeš nevarne zalege škodljivcev, zlasti zlatoritka, beliča in krožca. Prva dva nastavita svoja jajca na gornji strani lista, zvijeta ga zatem ter ga z nitjo privežeta na vejo. Te zalege torej vidiš na drevju, ki stoji sicer brez listja. Krožec pa ovije svojo zalego okoli tenkih vejic ter imajo le-te podobe malih koralek. V tem času jih po takem vidi človek brez težave ter jih zbere pa vkonča v ognju. Spomladi pa je to opravilo že težko, posebno, kedar že gosenice lezejo.

Če se bliža zima h koncu ter že sneg kopni lezoč v zemljo, ta čas pa je najbolji za gnojenje dreves, najhitreje in najbolje vleze namreč gnoj s sneženo vodo v zemljo. Kdor ravna s sadnim drevjem tako, sme se zanesti, da njegov trud ne bode zastoj. Ako mu drevje že ne stori vsako leto po obilem, nekaj mu spleča pa skorej vselej njegov trud.

„Sl. G.“

Za poduk in kratek čas.

Romanje koroškega Slovenca v Rim I. 1888.

II. Bivanje v Rimu.

(Dalje.)

Sploh smo v Rimu že toliko lepih cerkev videli, da sem že skoraj pozabil, kakošna je ravno ta ali ona. Vrh tega je pa tudi moja stara glava že luknjasta kakor ribniško rešeto; zato naj le kratko omenim še nekterih cerkev, ktere smo danes in drugi dan obiskali:

Cerkev Device Marije prek Tibere (Trastevere) je najstarejša Marijina cerkev v Rimu. Njeni začetek se stavlja že v tretje stoletje, in ravno ta cerkev ima silno veliko starih spomenikov. Najdejo se tukaj mnogi napisí, ki so nekdam katakombe kinčali. Kaže se v tej cerkvi tudi poklina, iz ktere je l. 750. po zidanju Rima, to je, kratko pred Kristusovim rojstvom, čudno olje teklo. Vrh tega smo videli tudi kamen, kterega so sv. papežu Kalistu na vrat obesili, in sv. mučenika v globok studenec potopili. Kakor skoraj vse rimske cerkve, je tudi ta prav lepa in veličastna. Na njeni sprednji strani je prelepa podoba Device Marije z božjim Detetom v naročju, in desetero prelepih devic ju obdaja; znotraj pa vidiš Jezusa in Marijo na tronu. Cerkveni strop je tako umetno napravljen in bogato pozlačen, da se ga ne moreš zadosti nagledati. Gredoči iz te cerkve k unej sv. Cecilije smo pozdravljali ob desni roki ležeči hrib Janikul, na katerem je bil sv. Peter križan.

Cerkev sv. Cecilije unekraj Tibere je tudi velikanska in kaj čedna. Ko stopimo v cer-

kev, zagledamo na desni strani kapelo, ktera je bila svoje dni kopeljna soba sv. Cecilije. Ko rabeljni niso mogli svetnice s soparjem zadušiti, odsekali so ji glavo, pa tako, da se je nekoliko še trupla držala. Tako so jo našli kristjani in pri apiški cesti pokopali. Papež Paskal I. je l. 821. dal njeno truplo vzdigniti, in v novo cerkev prek Tibere prenesti. Ko so l. 1598. cerkev popravljali, našli so njeno truplo še celo in nestrohnjeno na obrazu ležati z nekoliko pripognjenim kolonom in stegnjenimi, na život položenimi rokami. Na njeni obleki so se krvavi madeži še poznali. Po tej njeni legi je posneta njena marmornata podoba pred altarjem. V tej cerkvi počivata tudi Cecilijin ženin in svak Tiburcij.

V cerkvi sv. Jerneja na Tiberinem otoku počastimo svetinje sv. aposteljna Jerneja, v lični kapeli pa sv. Vojteha, slavnega češkega škofa.

Cerkev sv. Praksede je tudi, kakor ona sv. Klementa, po večem ohranila še svojo prvotno podobo. Nje začetek sega v prve čase krščanstva. V srednji ladiji smo videli studenec, v katerem je svetnica nabirala kri sv. mučencev. Kjer je zdaj cerkev, tu je imela sv. Praksedis svoje stanovanje, in še se vidi kamenitna plošča, na kateri je navadno spala. Pod glavnim altarjem počivajo zdaj ona, njena sestra Pudencijana, brat Novat in čez 2000 drugih sv. mučencev. Nepopisljivo lepe slike iz mozaika kinčajo tudi to staroslavno cerkev. Njeni največji kinč vendar le je steber, pri katerem je Kristus bičan bil. V to kapelico niso smele ženske, in nam se je to skoraj dobro zdelo, ker so nas one skoraj povsod odrivale. Možki smo nekoliko muhasti in malo hudobni. Pomolili smo pred z Jezusovo rešnjo krvjo oblitom stebrom drugo vrstico sv. roženvenca: „Kteri je za nas bičan bil.“

(Dalje sledi.)

Smešničar.

Ivan: „Jaz sem res čisto zapuščen na svetu, nemam ne brata, ne sestre.“ Radoslav: „Ali sta oba že umrla?“ Ivan: „O ne; pa brat je zadel v veliki loteriji, sestra se je pa bogato omožila; zdaj me pa nobeden noče več poznati.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Hranilnica koroška je sklenila, zidanje Franc-Josipove ceste še zdatneje podpirati, ako bo treba. Prebivalci južnega brega Vrbskega jezera bojo tega gotovo veseli, kajti cesta bo draga in bo dotičnim občinam naložila precejšno doklado. — Znani Gjurkovič, ki je v veliki loteriji zadel 200.000 gld., se misli nastaniti v Celovcu. — Dva delavca v Morovi tovarni v Vetrinjskem Klostru, ki služita že nad 50 let, sta dobila od cesarja sreberne svetinje. — V Št. Andražu so obhajali slovesnost za tremi očeti jezuiti, o katerih je Rimska stolica spoznala, da se smejo častiti kakor zveličani. Tudi mil. g. knezoškof dr. Kahn so bili pri tej slavnosti. — „Freie Stimmen“ imajo dopis z dežele, v katerem se toži, da so posli zmirom bolj nemarni in hudomušni. Tega pa list ne spozna, da sta on in njegova stranka k temu veliko pri-

pomogla. Kjer se vera spodkopava, tam ni pričakovati zvestih in pridnih poslov. — V Dravi je svojo smrt iskal in našel trgovski pomočnik Hendl v Beljaku. — Zmrznil je delavec Čeber iz Krive Vrbe. V pijanosti je menda na prostem zaspal. Našli so pri njem žganjarsko flašico. — Zibnil je pek Ebner iz Beljaka. Menda jo je popihal v Švico. — Na Brdu pri Zili je zgorelo dvoje poslopij. Tudi v Molah na Zili je zgorela hiša in skedenj. — V Borovljah so ustanovili knjižnico. Ali bojo v tej našle milost tudi slovenske knjige, nam ni znano. — Prihodnja preskušnja za konjske kovače bo v Celovcu dne 27. decembra. — Neka kuharica v Celovcu je požrla svoje umetno zobovje in se ž njim zadavila. — Delavec Obersteinerja je ubila opeka, ki je padla raz zidovja novega Marijanišča. — Za Celovške reveže je podaril g. Holenia 100 gl. — V Žel. Kapli je nekdo z nožem napadel sodnika dr. Globočnika; zavoljo zimske obleke ga je pa le lahko ranil. Hudodelca že imajo. — Naš knezo-nadžkof dr. Eder v Solnogradu bojda postane kardinal. To bi veselilo celo cerkveno provincijo!

Na Kranjskem. Zarnikovih zbranih spisov nam je došel I. zvezek v lepi obliki. Berilo je res zanimivo. — Gosp. Janko Leban je pod imenom „Iskrice“ izdal zbirko povestic in pesmic za otroke. Za otroke kaj pripravno darilce! Veljajo 25 kr. — Kranjski muzej Rudolfinje se je slovesno odprl dne 2. decembra. — Na Vačah imajo osepnice; zato je bil Št. Andrejev semenj tam prepovedan. — V Trnovem dobijo nunsko šolo. — Iz Dunaja se poroča, da hoče vlada več storiti za pogozdovanje Krasa in da bo svoj donesek povišala za polovico.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Knezoškofijski svetovalci so postali: č. g. Jan. Wieser, predmestni župnik v Celovcu, č. g. dr. A. Müller, župnik Prevaljski, č. g. Jan. Ubelaker, župnik v Obermühlbachu; č. g. Leopold Unterkreuter, župnik v Zgornjem Dravbergu, in č. g. Jožef Koch, profesor v Beljaku. — Pliberško dekanijo bo oskrboval č. g. Jož. Škerbinec, dek. svet. in župnik v Vogerčah; Pliberško faro pa č. g. kaplan Š. Čemer. Č. g. Ljud. Pirker bo oskrboval župnijo Št. Martin pri Beljaku. — Razpisane so fare: Pliberk, Št. Martin pri Beljaku in Št. Janž v Rožu.

Loterijske srečke od 1. decembra.

Linc	45	82	90	41	30
Trst	9	30	50	75	59

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:		Sladko seno . . .	2 gld. 55 kr
pšenica po . . .	5 gld. 15 kr.	kislo	2 " — "
rž	3 " 79 "	slama	2 " — "
ječmen	3 " 25 "	meterski cent (100 kil).	
oves	2 " 10 "	Frišen špeh kl. —	gld. 70 kr.
hejda	3 " 50 "	maslo	1 " — "
turšica	3 " 50 "	mast	— " 75 "
pšeno	7 " — "	Navadni voli	100—130 gld.
proso	— " — "	pitani voli . . .	160—180 "
grah	— " — "	junci	70—90 "
repica	— " 75 "	krave	60—120 "
fižol, rudeči . . .	5 " 50 "	junice	50—80 "
		prešički	4—14 "

Pitani prešiči na vago po 43 in 44 kr. kila.

Oglasila.

Dobre, še malo rabljene cerkvene orglje so po ceni na prodaj. Več se izve pri uredništvu.

Imenitno za vse!

Kdor hoče kako kmetijo kupiti ali prodati, ali kako hišo ali drugo obrtnijo in kupčijo, kdor išče denarja na posodo itd., naj se obrne na posredovalni urad g. **Otvina Poša** v Celovcu, Burggasse št. 15. Tam je že veliko kmetij, malih in velikih, hiš itd. na ponudbo postavljenih. Iz prijaznosti se dobi pojasnilo tudi pri vredništvu „Mira“. Kot zastopnik „Slavije“ in „Konkordije“ zavaruje g. Otvin Poš tudi proti ognju.

Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravbregu

posluje vsaki petek od 1. do 6. ure popoldne v hiši g. Rabiča. Za uloge daje $4\frac{1}{2}\%$, od posojil jemlje $5\frac{1}{2}\%$ obresti. Posojilo dobi le zadružnik (ki je uplačal delež za 10 gld.). Vsak zavedni Slovenec na spodnjem Koroškem naj bi podpiral ta narodni zavod!

Hranilnični in posojilnični odbor.

Natorna vina, rudeča in bela,

v sodih nad 56 litrov prodaja po 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26 kr. liter trgovec

Amand Prosen,

v kosarnskih ulicah šte. 24 v Celovcu.

Ob enem priporoča svojo zalogo tržaškega blaga, in tudi mast, moko itd.

Kramarji, branjevi in sploh taki, ki blago naprej prodajajo, dobijo vse ceneje.

➔ Ceniki pošiljajo se zastoj. ➔

Peter Markovič,

slikar in pozlatar v Rožeci, se priporoča častiti duhovščini in cerkvenim ključarjem za popravljanje in prezlačenje oltarjev, za križeve pote, prenovljenje ali novo izdelovanje cerkvenih slik itd. Cena nizka, delo solidno. Naročbe naj se blagovolijo adresirati: Peter Markovič, slikarski in podobarski mojster v Rožeci (Rosegg).

Farovško vino, l. 1887, po 12 kr. liter, je na prodaj. Več se izve v administraciji „Mira“.

V najem se dajo farovški grunti, 74 oralov, v Kneži pri Grebinji, in sicer na več let. Vsako leto se lahko preredi 16 do 19 repov goveje živine, pa tudi ovce in svinje. Več pove „cerkveno predstojništvo v Kneži“ (Grafenbach, p. Griffen).

Novo mehe in pihalnike

vsake vrste in velikosti izdelujem podpisani za polovico cenejši od drugih tovarn, ter iz boljšega blaga; postavim na vsako postajo voznine prosto in stojim dober za pošteno blago. Ceniki se na željo pošiljajo zastoj.

Matija Zupan,
v Kropi na Gorenjskem.

Ferd. Mussi,

trgovec s tržaškim blagom in z moko v Celovcu,
Burggasse št. 12

priporoča po najnižjih cenah:

Belo natorno vino (v sodih nad 56 litrov) liter po 12 kr.

Rženi špirit, 90%, že zadavkan, na drobno liter po 68 kr. Kdor vzame najmanj 5 litrov, ga stane liter le 66 kr.

Najboljše rženo žganje, liter po 30 kr.

Sladkor (euker) v celem klobuku, kila po 38 kr.

Kava (kofé), kila od 1 gld. 60 kr. do 1 gld. 90 kr.

Kava, žgana, od 1 gld. 90 kr. do 2 gld. 20 kr.

Figova kava, kila po 38 kr.

Najboljše perilno milo (žajfa), kila 28 kr.

Angleška perilna soda, 10 kr.

Amerikanski petrolej, liter 18 kr.

Sol v štokih, kila $10\frac{3}{4}$ kr.

Grenka in glauberska sol, kila 10 kr.

Pšenična moka, kila od 14 kr. do 18 kr.

J. Bendik v Št. Valentinu na Avstrijskem

priporoča svojo

redilno maščo za usnje.

Ta mast naredi usnje (leder) v čevljih, v jermenih, na vozovih itd. ne samo voljno in nerazmočljivo, ampak tudi trikrat bolj trpežno. Nadalje priporoča svojo

tinkuro za osvetljenje usnja.

Ta daje usnju črno svetlobo, ki ne obledi. Rabi se pri najvišem dvoru in pri c. kr. vojski. Bil sem za njo že 28 krat odlikovan. Svarim pa pred ponarejenimi izdelki. — Oboje prodaja v Celovcu g. Mussi, v Beljaku g. A. Ornella, v Velikovecu g. Huth, v Spod. Dravbregu g. Domaingo, v Št. Pavlu g. Stomitsch.